

PERMANENTE VORMING

**INLEIDING TOT HET RECHT VOOR
GERECHTELIJKE EXPERTS**

(Faculteit Rechtsgeleerdheid, binnenkoer)

Informatiebrochure

ACADEMIEJAAR 2015-2016

WAAROM DIT PROGRAMMA?

De technische complexiteit van onze samenleving is drastisch toegenomen. Daardoor heeft het deskundigenonderzoek een prominente rol verworven in juridische besluitvormingsprocessen. Steeds vaker velst de rechter, de arbiter of de verzekeraar slechts een oordeel aan de hand van de conclusies van een expert. De praktijk wijst echter ook uit dat deskundigenbewijs – niettegenstaande de inhoudelijk hoogstaande kwaliteit van het rapport – vaak problematisch is. Soms worden elementaire regelen van behoorlijke procesvoering n.a.v. het deskundigenonderzoek miskend, wordt er onvoldoende rekening gehouden met de vereisten van onpartijdigheid en onafhankelijkheid, loopt de kostprijs of de duur van de expertise uit de hand, wordt er ontoereikend toezicht uitgeoefend op het verloop van het deskundigenonderzoek en de doelmatigheid ervan, ...

Afgezien van de vaktechnische vraagstukken, wordt de deskundige geconfronteerd met bijzonder complexe juridische en deontologische problemen. De nood aan juridische scholing op hoog niveau van de (gerechtelijk) expert of kandidaat (gerechtelijk) expert is groot.

Binnen de schoot van de Rechtsfaculteit Universiteit Gent leidde dit in 1999 tot de oprichting van het "Opleidingsinstituut voor gerechtelijke experts". Dit biedt u de opleiding '*Inleiding tot het recht voor gerechtelijke experts*' aan, die in deze brochure wordt voorgesteld. Dit programma komt alvast tegemoet aan de noodzaak van een doorgedreven, op de praktijk afgestemde, juridische opleiding specifiek voor deskundigen. De lessen zijn er op gericht de (kandidaat)-expert, niet-jurist, een gedetailleerd beeld te verstrekken van de juridische aspecten van het deskundigenonderzoek in zijn verschijningsvormen. Tevens worden hem of haar essentiële noties van materieel recht bijgebracht, die van belang zijn in het raam van zijn expertiseverrichtingen. Op deze manier wordt een stevige concrete leidraad aangeboden die bruikbaar is bij elke stap die de (gerechts)deskundige, vanaf de aanvang van het deskundigenonderzoek, moet zetten om een deskundigenverslag aan te leveren, dat voor de rechter en de rechtzoekenden bruikbaar is en voldoet aan alle relevante juridische vereisten.

De opleiding gerechtelijk expert werd voor het eerst georganiseerd in het academiejaar 1999-2000. Ondertussen werd ze door reeds meer dan 750 personen met succes gevolgd.

Een aantal zusterfaculteiten biedt, als aanvulling op dit juridisch programma, bijkomende vaktechnische opleidingen voor deskundigen aan in bepaalde disciplines. Hierin wordt aandacht besteed aan een aantal technische onderwerpen die van bijzonder belang zijn voor deskundigen werkzaam op deze terreinen. Tevens wordt ingegaan op nieuwe ontwikkelingen die in het betrokken vakgebied voor experts relevant zijn. De contactgegevens voor de door andere Faculteiten georganiseerde vaktechnische opleidingen vindt u verder in deze brochure.

Intussen is de betekenis van aangeboden opleiding voor gerechtelijke experts potentieel nog groter in het licht van de wet van 10 april 2014 die voorziet in de oprichting van een nationaal register voor gerechtsdeskundigen (*Belgisch Staatsblad* 19 december 2014, tweede ed.). In de toekomst zullen hoven en rechtbanken in de regel enkel nog experts die in een nationaal register van gerechtsdeskundigen zijn opgenomen, met de uitvoering van deskundigenonderzoeken kunnen belasten. De wet, die in principe vanaf 1 december 2016 in werking treedt, bepaalt dat de kandidaat die voor een opname in het nationaal register voor gerechtsdeskundigen in aanmerking wenst te komen – aan de hand van een getuigschrift, afgegeven door een door de Koning erkende instelling – (onder meer) het bewijs moet leveren over de nodige juridische kennis te beschikken. Via de uitvoeringsbesluiten van deze wet moeten de erkenningsvereisten voor de instellingen nog worden uitgetekend. De hier voorgestelde opleiding heeft het vaste voornemen die Koninklijke erkenning te verwerven, zodat het door de Universiteit Gent uitgereikte getuigschrift, op het vlak van de vereiste juridische kennis, aan de wet zal voldoen.

DOELPUBLIEK

De doelgroep van deze opleiding bestaat uit architecten, dierenartsen, ingenieurs, geneesheren, chirurgen, tandartsen, economen, scheikundigen, milieudeskundigen, informatici, bedrijfsrevisoren, accountants, belastingconsulenten en andere vaktechnici (b.v. automobiel- en branddeskundigen) die in het kader van gerechtelijke en buitengerechtelijke procedures als deskundige worden aangesteld of wensen te worden aangesteld door hoven en rechtbanken, arbitrale colleges of verzekeringsmaatschappijen. De opleiding richt zich uiteraard ook tot diegenen die, omwille van hun kwalificatie als expert, worden aangewezen om als arbiter te zetelen in een scheidsgerecht.

PROGRAMMA

- *Uit de met een * gemarkeerde onderdelen van het programma moet iedere deelnemer minimum 9 uren kiezen.*
- *De naam van de lesgever en het aantal uren van elk programmaonderdeel worden tussen haakjes vermeld.*

- I. Inleiding tot de gerechtelijke organisatie (Prof. dr. P. Taelman en Lic. F. D'Hont – 4,5 u)
- II. Soorten expertise (Prof. dr. P. Taelman – 1,5 u)
 1. De gerechtelijke expertise:
 - op tegenspraak of eenzijdig
 2. De buitengerechtelijke expertise:
 - de expert als adviseur van zijn opdrachtgever
 - de minnelijke expertise
 - de minnelijke expertise met het karakter van een bindend advies
 - de expert als arbiter
- III. De aanstelling van de expert (Prof. dr. P. Taelman en Lic. P. Van Caenegem – 3 u)
 3. De gerechtelijke expertise:
 - het privaats geding: op tegenspraak en eenzijdig
 - het strafgeding: opsporingsonderzoek, gerechtelijk onderzoek, onderzoek ten gronde
 4. De buitengerechtelijke expertise:
 - de partij-expert
 - de minnelijke expert
- IV. Verloop van de expertise (Prof. dr. P. Taelman en Prof. dr. Ph. Traest – 3 u)
 5. De gerechtelijke expertise:
 - het privaats geding: algemene beginselen, gedetailleerd verloop van aanstelling van de gerechtsdeskundige tot neerlegging van zijn eindverslag (m.i.v. mogelijke incidenten)
 - het strafgeding: opsporingsonderzoek, gerechtelijk onderzoek, onderzoek ten gronde
 6. De buitengerechtelijke expertise

- V. De bewijswaarde van het deskundigenverslag (Prof. dr. P. Taelman en Prof. dr. Ph. Traest – 1,5 u)
7. Het gerechtelijk deskundigenonderzoek:
- het privaats geding
 - het strafgeding
8. De buitengerechtelijke expertise (resp. eenzijdig of op tegenspraak)
- VI. De verhaalmiddelen tegen de gerechtsdeskundige en diens verslag (Prof. dr. P. Taelman en Prof. dr. Ph. Traest – 1,5 u)
9. De gerechtelijke expertise
10. De buitengerechtelijke expertise
- VII. De expertisekosten (Prof. dr. P. Taelman en Lic. P. Van Caenegem – 2 u)
11. De gerechtelijke expertise
12. De buitengerechtelijke expertise
- VIII. Statuut en deontologie (Prof. dr. K. Broeckx – 1,5 u)
- IX. Begrippen van materieel recht van belang voor de deskundige
- Verbintenissenrecht (12 u, waarvan 3 u optioneel)*
13. Algemeen verbintenissenrecht en overeenkomstenrecht (met nadruk op nakoming, wanprestatie en overmacht) (Prof. dr. I. Claeys)
14. Buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht (in samenhang met andere vergoedingssystemen) (Prof. dr. H. Bocken)
15. De begroting van schade in het aansprakelijkheidsrecht (met nadruk op de begroting van menselijke schade)* (Lic. I. Geers)
- Sociaal recht (Dr. V. Verderyn – 6 u, optioneel)*
16. Evaluatie en vergoeding van arbeidsongeschiktheid en behoefte aan hulp van derden in het sociaal recht. Verhouding tot de gemeenrechtelijke vergoeding *
17. Berekening van rust- en overlevingspensioenen. Verhouding tot de gemeenrechtelijke vergoeding *

Contractenrecht (10,5 u, waarvan 9 u optioneel)

- 18. Dading (Prof. dr. M. Dambre – 1,5 u)
- 19. Koop* (Prof. dr. J. Baeck – 3 u)
- 20. Huur* (Prof. dr. M. Dambre – 3 u)
- 21. Aanneming* (Prof. dr. M. Dambre – 3 u)

Verzekeringsrecht (Prof. dr. K. Bernauw – 7,5 u)

- 22. Bronnen en grondbeginselen van het verzekeringsrecht, soorten verzekeringen
- 23. Verzekeringscontentieux
- 24. Aansprakelijkheidsverzekering, in het bijzonder bij verkeersongevallen
- 25. Bijzonder gereguleerde verzekeringen (persoonsverzekeringen, rechtsbijstandsverzekering, brandverzekering)

Strafrecht (Lic. F. D'Hont – 3 u, optioneel)

- 26. Het misdrijf: materieel, moreel element, wederrechtelijkheid
- 27. Verschoningsgronden versus rechtvaardigheidsgronden
- 28. De straffen en modaliteiten van strafoplegging

X. Case-study (Prof. dr. P. Taelman en Prof. dr. Ph. Traest – 6 u)

- 29. Case-study deskundigenonderzoek in burgerlijke zaken
- 30. Case-study deskundigenonderzoek in strafzaken

TOELICHTING OP HET PROGRAMMA

1. Het juridisch programma is opgebouwd uit twee grote delen.

In het eerste deel (zie boven I t.e.m. VII) komen uitvoerig aan bod de formele rechtsregelen of procedurevoorschriften die het gerechtelijk deskundigenonderzoek – zowel in strafzaken als in privaatrechtelijke zaken – en het buitengerechtelijk deskundigenonderzoek beheersen. Tevens wordt er gerefereerd aan een aantal afwijkende regelen voorgeschreven voor bijzondere rechtsplegingen.

In het tweede deel (zie boven IX) worden diverse noties van materieel recht die voor deskundigen en het door hen op te stellen verslag van belang zijn, omstandig toegelicht. De met een asterisk gemarkeerde onderdelen van dit programmaaluk zijn optioneel.

Als overgang tussen deze beide programmadelen (zie boven VIII) wordt stilgestaan bij twee delicate vraagstukken in het raam van deskundigenonderzoeken: de problematiek van de plichtenleer van de deskundigen en hun beroepsgeheim.

Het programma wordt afgerond met een case-study, waarin de behandelde topics, aan de hand van een selectie van rechtspraak, op een concrete en praktische wijze worden geïllustreerd.

Formeel recht

2. Allereerst wordt de deelnemer vertrouwd gemaakt met de hoofdbeginselen van gerechtelijke organisatie in burgerlijke en strafzaken. De pyramidale opbouw van deze organisatie en de belangrijkste bevoegdheden van de onderscheiden actoren/rechtscolleges worden hier besproken.
3. De verdere uiteenzetting wordt beheerst door het onderscheid tussen de gerechtelijke expertise – het deskundigenonderzoek dat door een magistraat wordt bevolen en waarbij de expert optreedt als diens raadgever – en de buitengerechtelijke expertise. Dit laatste type van deskundigenonderzoek vertoont een veelheid aan verschijningsvormen: de expert die optreedt hetzij als (technisch) raadsman van zijn opdrachtgever, hetzij als een in der minne tussen partijen aangesteld deskundige (die al dan niet bindend adviseert), hetzij als arbiter.

Een tweede belangrijk onderscheid dat als een rode draad door de verdere toelichting loopt, is dit tussen de gerechtelijke expertise in burgerlijke zaken,

respectievelijk strafzaken. In het verleden oordeelde het Hof van Cassatie herhaaldelijk dat de in het Gerechtelijk Wetboek vervatte regelen die het deskundigen-onderzoek in burgerlijke, sociale, fiscale en handelsrechtelijke geschillen beheersen, niet van toepassing zijn op de door een strafgerecht bevolen expertises. Deze zienswijze hield verband met het, ondertussen wat achterhaalde, traditionele onderscheid tussen de aard van de civiele rechtspleging en het strafproces. Enkele arresten van het Grondwettelijk Hof hebben dit onderscheid het voorbije decennium echter duidelijk gerelativeerd. Ook het Hof van Cassatie heeft, in aansluiting hierop, zijn zienswijze bijgesteld. Deze evolutie maakt uiteraard het voorwerp uit van grondige bespreking.

4. Rekening houdend met de aangestipte verschilpunten worden vervolgens alle aspecten van de tussenkomst van een deskundige – vanaf zijn aanstelling tot en met de regeling van de aan de expertise verbonden kosten – in dit programmaonderdeel belicht.

Hierbij wordt nader ingegaan op vragen zoals hoe iemand als (gerechtelijk) expert kan worden aangewezen (aan welke bekwaamheidsvereisten dient die persoon te voldoen)? welk is het statuut van de deskundige? welke is zijn verhouding met partijen, resp. de rechter? kan een rechtspersoon als deskundige worden aangesteld? dient de aangewezen deskundige persoonlijk het volledige onderzoek te verrichten of kan hij zich laten bijstaan? wat zijn de gevolgen van de aanstelling – in strafzaken – door de Procureur des Konings, de onderzoeksrechter of de rechter ten gronde), hoe wordt de deskundige aangesteld (met o.m. de weerslag daarvan op zijn opdracht en de door hem na te leven vormvoorschriften)? Verder wordt zeer gedetailleerd toegelicht hoe het deskundigenonderzoek moet verlopen, vanaf de aanstelling van de gerechtsdeskundige, over de installatie-vergadering tot aan de neerlegging van het eindverslag ter griffie.

De nodige aandacht wordt besteed aan de opdracht van de rechter het deskundigenonderzoek op te volgen en de mogelijke incidenten die zich kunnen voordoen in de loop van, respectievelijk na afloop van het deskundigenonderzoek (b.v. de uitbreiding van de opdracht, aanvullend onderzoek, tussenkomst van nieuwe partijen, vervanging of wraking van de deskundige). Ook de problematiek van de kosten en het ereloon van de deskundige wordt uitvoerig toegelicht.

Tevens wordt omstandig ingegaan op de vraagstukken van de tegenwerpelijkheid en de bewijswaarde van het deskundigenonderzoek, de mogelijke sancties t.a.v. het verslag van de deskundige en t.a.v. de expert zelf.

Materieel recht

a. Verbintenissenrecht (deels optioneel)

5. Het eerste onderdeel van het luik inzake verbintenissenrecht (zie boven IX, nr. 13) behandelt de voorwaarden en gevolgen van de contractuele aansprakelijkheid, waarbij het onderscheid tussen middelen- en resultaatsverbintenis een belangrijke rol speelt.

Overmacht en andere gronden van rechtvaardiging leiden tot bevrijding.

Bij wanprestatie kan herstel in natura en/of schadevergoeding worden gevorderd. De algemene beginselen betreffende de berekening van de vergoeding wegens contractuele wanprestatie worden uiteengezet. Tevens wordt een overzicht gegeven van de regelen i.v.m. de gerechtelijke ontbinding en de niet-uitvoeringsexceptie bij wederkerige contracten. Tot slot wordt gewezen op de mogelijkheid om het bedrag van de schadevergoeding bij contract forfaitair vast te stellen (strafbeding) of om de aansprakelijkheid contractueel te verlichten (exoneratiebeding).

Ten slotte wordt de problematiek van pluraliteit van aansprakelijken onderzocht, met het onderscheid tussen hoofdelijke aansprakelijke en aansprakelijke in solidum.

6. In een tweede onderdeel (zie boven IX, nr. 14) wordt allereerst het onderscheid tussen strafrechtelijke en burgerrechtelijke aansprakelijkheid, contractuele en buitencontractuele aansprakelijkheid behandeld.

Vervolgens wordt het verband tussen de verschillende schadevergoedingsstelsels die een rol spelen bij de vergoeding van ongevalschade toegelicht: burgerrechtelijke aansprakelijkheid en aansprakelijkheidsverzekering, sociale zekerheid en rechtstreekse verzekering.

Bij het onderzoek van de voorwaarden en gevolgen van de buitencontractuele aansprakelijkheid wordt het fout-begrip in het algemeen, de zorgvuldigheidsnorm en de fout door overtreding van een wettelijke bepaling, alsook de gronden van rechtvaardiging toegelicht.

Bijzondere aandacht gaat naar de beperking van persoonlijke aansprakelijkheid van organen, van aangestelden en uitvoeringsagenten en van werknemers.

Soms is men objectief aansprakelijk, zelfs al werd er geen fout begaan. In dit verband wordt de aansprakelijkheid van de aansteller voor zijn aangestelden en

de aansprakelijkheid voor gebrekkige zaken en gebrekkige producten voor het voetlicht geplaatst.

Het vereiste causaal verband tussen fout en tussen een tot objectieve aansprakelijkheid aanleiding gevende gebeurtenis en de schade, komt eveneens aan bod. Ook de gevolgen van deze aansprakelijkheid (herstel in natura en schadevergoeding) worden toegelicht.

7. In een derde topic (zie boven IX, nr. 15; optioneel) worden de voorwaarden toegelicht waaronder een nadeel kan beschouwd worden als vergoedbare schade en dit zowel in het contractueel als in het buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht.

Voorts worden een aantal algemene beginselen inzake de begroting van schade besproken. Hierbij wordt ingegaan op de vergoedende en gerechtelijke interessen die het nadeel moeten compenseren dat de benadeelde lijdt door de vertraging waarmee de gerechtelijke uitspraak wordt geveld of uitgevoerd.

Ook de begroting van (menselijke) schade in het aansprakelijkheidsrecht komt aan bod. Bijzondere problemen i.v.m. de begroting van zaakschade, economische en lichamelijke schade worden aan de hand van praktijkvoorbeelden besproken. Tevens wordt toegelicht welke informatie door de deskundige omtrent die verschillende schadeposten dient te worden verschaft om de rechter toe te laten de hem voorliggende betwisting te beslechten.

b. Sociaal recht (optioneel)

8. Verschillende sectoren van de sociale zekerheid vergoeden de risico's arbeidsongeschiktheid en verlies of vermindering van zelfredzaamheid. Die vergoedingswijzen zijn niet geharmoniseerd. Zo is de regeling verschillend naar gelang men te maken heeft met de arbeidsongevallenregeling, de beroepsziektenregeling of de ziekteverzekering. De eerste twee kennen bv. periodes van tijdelijke en blijvende arbeidsongeschiktheid, terwijl men in de ziekteverzekering te maken heeft met primaire arbeidsongeschiktheid en invaliditeit. De wijze van evaluatie en vergoeding van de arbeidsongeschiktheid verschilt van regeling tot regeling. Ook de regeling van tegemoetkomingen aan gehandicapten bevat specifieke voorzieningen.

Bij de bespreking van de evaluatie en vergoeding van arbeidsongeschiktheid en behoefte van hulp aan derden in het sociaal recht (zie boven sub IX, nr. 16), worden de diverse vergoedingswijzen uiteengezet en met elkaar vergeleken. Bovendien worden zij geplaatst tegenover het systeem van gemeenrechtelijke

vergoeding. Toegelicht wordt in welke mate die socialezekerheidsprestaties cumuleerbaar zijn met gemeenrechtelijke schadeloosstelling en over welk recht van verhaal de socialezekerheidsinstellingen beschikken.

9. Bij het begroten van gemeenrechtelijke schadevergoeding moet rekening worden gehouden met het feit dat de schadelijder gerechtigd kan zijn op een rust- of overlevingspensioen. Zo kan het inkomensverlies dat wordt geleden de pensioenrechten ongunstig beïnvloeden, terwijl omgekeerd een overlevingspensioen gedeeltelijk de schade ontstaan uit overlijden kan dekken.

Uiteengezet wordt welke de voorwaarden zijn voor rust- en overlevingspensioenen en hoe die worden berekend. De weerslag van en op gemeenrechtelijke schadeloosstelling wordt eveneens bekeken (zie boven sub IX, nr. 17).

c. Contractenrecht (deels optioneel)

10. De uitvoering van de aan een deskundige verleende opdracht kan aanleiding geven tot een minnelijke regeling tussen de gedingvoerende partijen d.m.v. een tussen hen gesloten dading. De deskundige zal hieraan, althans vanuit technisch oogpunt, zijn bijstand dienen te verlenen. Het is dan ook onontbeerlijk dat elke deskundige de essentiële noties inzake dading kent (zie boven sub IX, nr. 18). Wat zijn de essentiële bestanddelen van een dading? Onder welke voorwaarden wordt een dading geldig gesloten? Hoe wordt zij opgesteld? Welke gevolgen heeft een dading voor partijen?
11. Inzake koop (zie boven sub IX, nr. 19; optioneel) gaat de aandacht hoofdzakelijk uit naar de regels m.b.t. de prijsvaststelling, de leveringsplicht, de problematiek van de verborgen gebreken en de productaansprakelijkheid.
12. Wat het huurrecht betreft (zie boven sub IX, nr. 20; optioneel) komen aan bod: de basisbegrippen van het huurrecht, de kwaliteitsnormen waaraan een woning moet voldoen (gemeen recht, woninghuurrecht en Vlaamse Wooncode), het onderscheid tussen huurders- en verhuurdersherstellingen, de juridische draagwijdte van de omstandige plaatsbeschrijving, de betwistingen bij het einde van een huurovereenkomst.
13. In het optievak aanneming (zie boven sub IX, nr. 21) worden volgende thema's belicht:
 - Bij wijze van inleiding wordt het aannemingscontract gesitueerd binnen het grotere geheel van de dienstencontracten. Er wordt o.m. aandacht besteed aan de contractvorming, de prijsbepaling en de verbintenissen van de partijen.

- Vervolgens wordt de aansprakelijkheid besproken van de verschillende protagonisten bij het bouwproces. Daarbij gaat vooral aandacht naar de gevolgen van de voorlopige en definitieve oplevering, de problematiek van de (zichtbare en verborgen) gebreken, de tienjarige aansprakelijkheid en de aansprakelijkheidsverdeling tussen architecten, (onder-)aannemers en studie bureaus.

d. Verzekeringsrecht

14. In onze samenleving is de verzekeringsgraad vrij hoog, zodat bij de beslechting van een conflict tussen partijen vaak in een of ander opzicht een verzekeringsdekking gemoeid is. De gerechtelijk en buitengerechtelijk expert ervaart zulks des te meer, nu hij zijn rol bijna steeds speelt in een kader waarin het fenomeen verzekering zonet prominent, dan toch occult, aanwezig is.

De expert wenst niet alleen vanuit verzekeringsoogpunt inzicht te hebben in zijn persoonlijke rechtstoestand bij de uitoefening van zijn deskundige activiteit (verzekering van zijn beroepsaansprakelijkheid, verhouding met de rechtsbijstandsverzekeraar).

De deskundige heeft vooral nood aan een goed begrip van de verzekeringsrechtelijke context van zijn opdracht, wat hem zal toelaten om zijn taak naar behoren en volgens de gestelde verwachtingen te uit te voeren en ook beter de weerslag van zijn bevindingen en besluiten op de rechten van partijen in te schatten. Bepaalde onderdelen van de deskundige opdracht kunnen immers rechtstreeks door verzekeringsrechtelijke vragen ingegeven zijn.

15. Een eerste programmaonderdeel wil de deelnemer wegwijs maken in het vrij ondoorzichtige kluwen van verzekeringswetgeving en -reglementering en stipt de relevante wetsbepalingen en -teksten aan (zie boven sub IX, nr. 22). Daarbij wordt de praktijk van de zelfregulering in de verzekeringssector niet uit het oog verloren: ook de akkoorden, procedures en uniforme voorwaarden voor bepaalde verzekeringstakken uitgewerkt in de schoot van de Beroepsvereniging van Verzekeringsondernemingen, komen aan bod.

De grote beginselen waarop het verzekeringsrecht is gesteund en de algemene regels waaraan het gehoorzaamt, worden uiteengezet: de mededelingsplicht van de verzekerde en de verzwaring van het risico, de voorafgaande taxatie en het vergoedend beginsel bij oververzekering en de evenredigheidsregel bij onderverzekering, dekkingsverval of verhaal bij grove fout of opzettelijk schadegeval, preventieplicht en vergoeding van reddingskosten boven de

dekkingsgrens, subrogatie van de verzekeraar, medeverzekering en samenloop van verzekeringen enz.

Vermits deze aan andere regels gehoorzamen, wordt het onderscheid tussen de verschillende grote categorieën van verzekeringen (indemnitair/forfaitair en zaak/aansprakelijkheid) scherp gesteld: de regels van de schaderaming verschillen bijvoorbeeld naargelang deze in het kader van de aansprakelijkheidsverzekering dan wel in het kader van de eigen schade verzekering geschiedt.

16. Een tweede onderdeel belicht de bijzondere regels van het verzekeringsrecht op het vlak van de geschillenbeslechting (bewijs, kwitantie en dading, verjaring, arbitrage) (zie boven sub IX, nr. 23) en de rechtsverhoudingen in de aansprakelijkheidsverzekering (in- en uitlooprisico, rechtstreekse vordering, leiding van het geschil, verhaal), in het bijzonder bij verkeersongevallen (zie boven sub IX, nr. 24). Het merendeel van de voertuig- (B.V.V.O.-expertiseovereenkomst) en medische expertises speelt zich immers in dit kader af.
17. Een derde onderdeel behandelt tenslotte de andere bijzonder gereguleerde verzekeringscontracten die voor de deskundige zeer relevant zijn: de levens- en ongevalverzekering (beroepsgeheim, genetisch onderzoek en post mortem bij medische expertise), de brandverzekering (schaderaming) en de rechtsbijstandsverzekering (vrije keuze raadgevend expert, betaling ereloon, objectiviteitsbeding) (zie boven sub IX, nr. 25).

e. Strafrecht (optioneel)

18. Hier wordt een kort overzicht geboden van de essentiële grondslagen van het Belgisch strafrecht zoals die terug te vinden zijn in Boek I van het Strafwetboek en verdere uitwerking hebben gekregen in het Boek II en in de bijzondere straffwetten.

Aan de deelnemers wordt inzicht verschaft in de zogenaamde constitutieve elementen van het misdrijf. (materieel, moreel element van het misdrijf en wederrechtelijkheid) die alle verenigd dienen te zijn om tot een gepleegd misdrijf te kunnen besluiten. Tegelijkertijd worden omstandigheden (rechtvaardigingsgronden, verschoningsgronden) besproken die een invloed kunnen uitoefenen op de strafwaardigheid of schuldbequaamheid van de dader.

Tenslotte maken de deelnemers kennis met het in het Belgische recht bestaande straffenarsenaal en leren zij de modaliteiten begrijpen waaronder straffen kunnen worden uitgesproken.

LESGEVERS

Prof. dr. Joke Baeck

Joke Baeck is licentiaat in de rechten (2002) aan de Universiteit Gent met studieverblijven aan de Université de Paris X en het International Law Institute in Washington DC. Na de voltooiing van de stage als advocaat werkte zij aan een doctoraatsonderzoek over de restitutieplichtingen na vernietiging of ontbinding van overeenkomsten, eerst als assistent (2005-2006) en vervolgens als Aspirant bij het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen (2006-2011). Zij promoveerde tot doctor in de rechten in 2011 aan de Universiteit Gent, waarna ze, als doctor-assistent, haar wetenschappelijke focus verlegde van het verbintenissenrecht naar het zekerheidsrecht. In 2013 werd zij benoemd als voltijds docent aan de Universiteit Gent, waar zij thans actief is in de vakgebieden zekerheidsrecht en rechtsmethodologie. Daarnaast is zij ook coördinator van het vaardighedenonderwijs in de rechtenopleiding van de Universiteit Gent. Joke Baeck is auteur van tal van wetenschappelijke bijdragen in het domein van het verbintenissen- en zekerheidsrecht. Sinds 1 september 2014 is zij lid van de redactie van het Rechtskundig Weekblad.

Prof. dr. Kris Bernauw

Kris Bernauw is licentiaat in de rechten (1981), criminologie (1981) en notariaat (1982) aan de Universiteit Gent. Hij behaalde een Master of Laws in het lucht-en ruimterecht aan McGill University te Montreal in 1986. In 1996 promoveerde hij aan de Universiteit Gent tot doctor in de rechten. Sinds 1997 is hij als docent en sedert 2000 als hoofddocent verzekerings- en vervoerrecht verbonden aan de Universiteit Gent. Van 1987 tot 1994 was hij visiting professor vervoer- en verzekeringsrecht te Kigali aan de Université Nationale du Rwanda. Bovendien is hij sinds 1989 voor internationale organisaties werkzaam als consultant/expert in het verre Oosten en in Africa. Hij is auteur van verscheidene publicaties op het gebied van vervoer- en verzekeringsrecht alsmede lid van redactieraden in deze materie. Daarnaast is hij sedert 1981 werkzaam als advocaat aan de balie eerst te Gent en nu te Dendermonde.

Prof. em. dr. Hubert Bocken

Hubert Bocken is emeritus gewoon hoogleraar aan de Rechtsfaculteit van de Universiteit Gent waar hij burgerlijk recht, in het bijzonder verbintenissenrecht en privaatrechtelijke milieurecht, doceerde. Hij studeerde rechten aan dezelfde universiteit waar hij in 1977 het aggregaat voor het Hoger Onderwijs behaalde met een proefschrift over "Het aansprakelijkheidsrecht als sanctie tegen de versterking van het leefmilieu". Zijn publicaties en ander wetenschappelijk werk hebben vooral

betrekking op buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht en milieurecht. Hij was voorzitter van de Interuniversitaire Commissie voor de Herziening van het milieurecht in het Vlaamse Gewest en Decaan van de Gentse rechtsfaculteit van 1994 tot 1998. Hij was tot 2009 voorzitter van de Vakgroep Burgerlijk Recht. Hij nam het initiatief voor de oprichting van deze opleiding gerechtelijk expert.

Prof. dr. Karen Broeckx

Karen Broeckx promoveerde in 1995 tot Doctor in de Rechten aan de Universitaire Instelling Antwerpen met het proefschrift "Het recht op hoger beroep en het beginsel van de dubbele aanleg in het civiele geding". Sinds 1995 is zij, ondertussen als hoofddocent verbonden aan de Universiteit Gent in het Instituut voor Procesrecht, waar ze o.m. belast is met onderwijs inzake deontologie van de juridische beroepen. Zij was van 1986 tot eind 1999 advocaat aan de balie te Antwerpen. Sedert januari 2000 is zij magistraat, eerst als rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Gent, inmiddels als raadsheer in het hof van beroep te Gent. Op haar naam staan publicaties in het procesrecht en het beslag- en executierecht.

Prof. dr. I. Claeys

Prof. Dr. Ignace Claeys is hoofddocent aan de Gentse rechtsfaculteit en doceert er Verbintenissenrecht, European Contract Law en Grondige studie verbintenissenrecht. Daarnaast is hij sinds 2001 ook actief als advocaat en is hij sinds 2007 partner bij het advocatenkantoor Eubelius te Brussel. Hij heeft diverse publicaties op zijn naam in het domein van het contracten- en aansprakelijkheidsrecht en geeft hierover regelmatig voordrachten. Hij promoveerde in 2002 over samenhangende overeenkomsten. Voordien studeerde hij in Duitsland en de Verenigde Staten van Amerika, waar hij een Master of Laws behaalde aan de University of Chicago.

Prof. dr. Maarten Dambre

Maarten Dambre verwierf in 1986 het diploma van licentiaat in de Rechten en in 2008 het diploma van Doctor in de Rechten, beide aan de Universiteit Gent. Sinds 1986 is hij advocaat aan de balie te Gent, waar hij zich specialiseerde in contractenrecht en vastgoedrecht. Daarnaast was hij vanaf 1987 assistent in de vakgebieden contracten- en verzekeringsrecht. Thans is hij als docent verbonden aan de Vakgroep Metajuridica, privaatrecht en ondernemingsrecht en doceert hij de opleidingsonderdelen Bijzondere Overeenkomsten en Grondige studie vastgoedrecht. Hij is auteur van verschillende publicaties in boekvorm en bijdragen in tijdschriften, o.m. in de domeinen van het vastgoed- en huurrecht.

Lic. Filip D'Hont

Filip D'Hont behaalde in 1990 het diploma van Licentiaat in de Rechten aan de Universiteit Gent. Hetzelfde jaar werd hij advocaat aan de balie te Gent. Hij volgde in 1991 de Speciale Licentie in het Boekhoudkundig Onderzoek en de Fiscaliteit aan de Vlerick School voor Management. Van 1992 tot 2010 was hij als (praktijk)assistent verbonden aan de (toenmalige) Vakgroep Strafrecht en Criminologie. Hij publiceerde in vaktijdschriften en hield verschillende referaten, hoofdzakelijk over onderwerpen van strafprocesrechtelijke aard. Tot 2003 was hij tevens werkzaam als lesgever aan de Oost-Vlaamse Politie-Academie. Actueel is hij verbonden aan de redactie van diverse uitgaven omtrent straf(proces)recht.

Prof. dr. Piet Taelman

Piet Taelman is gewoon hoogleraar in het Instituut voor Procesrecht van de Rechtsfaculteit van de Universiteit Gent. Hij doceert er diverse opleidingsonderdelen in het vakgebied van het burgerlijk procesrecht. Na zijn studies aan voormelde instelling doctoreerde hij in 1994 op een proefschrift over het gezag van het rechterlijk gewijsde. Deze studie werd met diverse wetenschappelijke prijzen bekroond. Daarnaast is hij auteur van verschillende bijdragen over gerechtelijk recht in Belgische en buitenlandse tijdschriften, is hij (bestuurs)lid van diverse wetenschappelijke verenigingen. Hij verzorgt de tweetalige uitgave *E. Story-Scientia* van het Gerechtelijk Wetboek en is redactielid van verschillende juridische tijdschriften. Van mei 2000 tot september 2010 was hij door de Rechtsfaculteit aangewezen als directeur van *Gandaius Permanente Vorming*, het instituut dat instaat voor de permanente vorming van rechtspractici via de organisatie van allerhande colloquia en studiedagen. Op vandaag is hij nog steeds lid van de Stuurgroep ervan. Van oktober 2008 tot september 2014 was hij tevens decaan van de Rechtsfaculteit.

Lic. Inge Geers

Inge Geers promoveerde in 1991 tot licentiaat in de Rechten aan de Universiteit Gent. Tot 2009 was zij er als assistente verbonden aan de (toenmalige) Vakgroep Burgerlijk Recht. Zij verzorgde diverse publicaties op het terrein van het aansprakelijkheidsrecht en de vergoeding van slachtoffers van verkeersongevallen. Eveneens sinds 1991 is zij advocaat aan de balie te Gent, waar zij zich specialiseerde in handelsrecht, aansprakelijkheidsrecht en verzekeringen.

Prof. dr. Philip Traest

Philip Traest promoveerde in 1992 tot Doctor in de Rechten op het proefschrift getiteld "Het bewijs in strafzaken". Hij is momenteel buitengewoon hoogleraar aan de Universiteit Gent en verzorgt onderwijs in de vakgebieden strafrecht en strafvordering. Daarnaast is hij advocaat aan de balie te Antwerpen. Hij voerde in opdracht van de FOD Justitie al diverse onderzoeksopdrachten uit. Hij is auteur van publicaties over diverse onderwerpen uit het domein van het strafrecht en de strafvordering en is tevens lid van verschillende wetenschappelijke verenigingen en van de redactie van een aantal wetenschappelijke tijdschriften.

Lic. Piet Van Caenegem

Piet Van Caenegem verwierf in 1991 het diploma van Licentiaat in de Rechten aan de Universiteit Gent. Van 1993 tot 2001 was hij als assistent verbonden aan de (toenmalige) Vakgroep Strafrecht en Criminologie. Hij was bovendien advocaat aan de balie te Gent en, sinds 1998, docent aan de School voor Criminologie en Criminalistiek te Brussel. Op heden is hij werkzaam als bedrijfsjurist. Zijn publicaties betreffen voornamelijk onderwerpen van strafprocesrecht en gerechtelijk privaatrecht.

Dr. Vanessa Verdeyen

Vanessa Verdeyen verwierf in 2001 het diploma van licentiaat in de Rechten en in 2009 het diploma van Doctor in de Rechten, beiden aan de Katholieke Universiteit Leuven. Sinds 2002 was zij verbonden aan het Instituut voor Sociaal Recht (K.U.Leuven), waar zij nu vrijwillig wetenschappelijk medewerkster is. Thans is zij zelfstandig docent sociaal recht en zorgrecht, tevens verbonden aan de Sociale School Heverlee. Zij is auteur van verschillende publicaties in boekvorm en bijdragen in tijdschriften, o.m. in de domeinen van het socialezekerheidsrecht, het bestuursrecht en het welzijnsrecht.

PRAKTISCHE INLICHTINGEN

Toelatingsvoorwaarden

Om toegelaten te worden tot deelname aan deze opleiding dient de kandidaat houder te zijn van een universitair diploma of een diploma van hogeschoolonderwijs, of het bewijs te leveren van relevante beroepservaring.

Belangrijk: gebeurlijke aanvragen tot vrijstelling voor bepaalde opleidingsonderdelen dienen vóór de aanvang van de opleiding en schriftelijk aan de coördinator van de opleiding (Prof. dr. P. Taelman) te worden gericht.

Getuigschrift en attest van deelname

- (a) Aan wie met succes deelneemt aan een afsluitend examen wordt een universitair getuigschrift verstrekt volgens hetwelk hij met goed gevolg aan de opleiding heeft deelgenomen. Dit getuigschrift wordt ondertekend door de Rector en voorzien van het droogzegel van de Universiteit Gent.

Belangrijk: om geslaagd te zijn in het examen, dient een deelnemer voor alle plichtvakken minstens 10/20 te behalen. Vrijstelling wordt bekomen vanaf 10/20. Er worden twee examenzittijden voorzien.

- (b) Wie de opleiding regelmatig volgt maar niet deelneemt aan het afsluitend examen ontvangt, op aanvraag, een attest van deelname afgeleverd door de Faculteit Rechtsgeleerdheid Universiteit Gent, ondertekend door de coördinator van het programma.

Inschrijvingsgeld

Het inschrijvingsgeld voor de opleiding bedraagt € 1.250.

Deelnemers die niet langer dan vijf jaar afgestudeerd zijn, ambtenaren en leraren betalen (mits bewijs bij inschrijving) € 1.000.

Alle vermelde bedragen zijn vrij van B.T.W.

Het inschrijvingsgeld omvat het lesgeld, de uitgewerkte syllabi, gebruik van de leslokalen, koffie en broodjes. Betaling geschiedt na ontvangst van de betalingsdocumenten (factuur), te betalen bij inschrijving op de rol van de Universiteit Gent. Betaling met behulp van de KMO-portefeuille en opleidingscheques van de Vlaamse overheid is mogelijk.

Inschrijven en annulatievoorwaarden

Inschrijven gebeurt in drie stappen:

Stap 1: het terugsturen van het ingevuld aanmeldingsformulier (zie verder) of d.m.v. het online aanmeldingsformulier.

Stap 2: (na ontvangst van onze toelatingsbrief) het indienen van een inschrijvingsaanvraag op de elektronische studentenadministratie van de UGent (i.c. op <http://prospect.ugent.be>)

Stap 3: (na goedkeuring van de inschrijvingsaanvraag door de faculteit) persoonlijk (evt. via volmacht) inschrijven op de rol van de Universiteit Gent.

Inschrijving op de rol van de UGent levert bepaalde voordelen op: studentenkaart, verzekering (zowel voor de verplaatsing van en naar als tijdens de lessen), mogelijkheid tot gebruik van universitaire infrastructuur, toegang tot de digitale leeromgeving Minerva.

Annulatie is slechts mogelijk mits schriftelijke bevestiging ervan per brief, fax of e-mail. Bij annulatie van de inschrijving één maand of meer vóór de aanvang van het programma is een vergoeding verschuldigd van 25% van het inschrijvingsgeld. Bij annulatie minder dan één maand vóór de aanvang van het programma is het volledige inschrijvingsgeld verschuldigd.

Het Opleidingsinstituut behoudt zich het recht voor om bij een onvoldoende aantal inschrijvingen de opleiding niet in te richten. Degenen die zich al als deelnemer hadden aangemeld worden hiervan persoonlijk gewaarschuwd. Gebeurlijk al betaalde inschrijvingsgelden worden in dit geval teruggestort.

Plaats en data

De opleiding zal verstrekt worden te Gent, in de gebouwen van de Faculteit Rechtsgeleerdheid Universiteit Gent, Universiteitstraat 4 te 9000 Gent, tijdens het academiejaar 2015-16. De lessen vinden gedurende 21 weken plaats op donderdag (aanvang donderdag 8 oktober 2015), van 18 u tot 21.30 u, met pauze voor koffie en broodjes.

Aan de deelnemers wordt voorafgaandelijk een gedetailleerd lesprogramma en alle noodzakelijke praktische informatie toegezonden.

Organisatie

De opleiding wordt georganiseerd door het Opleidingsinstituut voor gerechtelijke experts van de Faculteit Rechtsgeleerdheid. Voorzitter van het instituut is Prof. em. dr. Hubert Bocken. Coördinator van de opleiding is Prof. dr. Piet Taelman.

Algemene coördinatie

Prof. dr. Piet Taelman
Faculteit Rechtsgeleerdheid UGent
Opleidingsinstituut voor Gerechtelijke Experts
Universiteitstraat 4
9000 Gent

Contactpersoon voor nadere inlichtingen

Erik Krijnen
Faculteit Rechtsgeleerdheid UGent
Opleidingsinstituut voor Gerechtelijke Experts
Universiteitstraat 4
9000 Gent
Tel: 09/264.67.58
Fax: 09/264.69.99
e-mail: erik.krijnen@ugent.be

Website van de opleiding: www.law.ugent.be/gandaius/gerexpert

AANVULLENDE VAKTECHNISCHE OPLEIDINGEN VOOR GERECHTELIJKE DESKUNDIGEN

Een aantal zusterfaculteiten biedt, als aanvulling op dit juridisch programma, een bijkomende vaktechnische opleiding aan in bepaalde disciplines. Hierin zal aandacht gewijd worden aan een aantal technische onderwerpen die van bijzonder belang zijn voor deskundigen werkzaam op deze terreinen. Tevens zal ingegaan worden op voor experts relevante nieuwe ontwikkelingen in het betrokken vakgebied. Op dit ogenblik staat vast dat de Faculteiten Dierengeneeskunde, Farmaceutische Wetenschappen en Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen deze vaktechnische opleiding organiseren. De onderwerpen die hierin aan bod komen evenals de contactadressen vindt u hierna.

Veterinair-technische aspecten van de gerechtelijke expertise Faculteit Diergeneeskunde Universiteit Gent

Verdere inlichtingen:

Prof. Dr. Sarne De Vliegheer

Vakgroep Voortplanting, Verloskunde en Bedrijfsdiergeneeskunde,
Salisburylaan 133, 9820 Merelbeke,
tel 09/264 75 61 - fax 09/264 77 97

Forensische toxicologie en DNA-onderzoek Faculteit Farmaceutische Wetenschappen

Verdere inlichtingen:

Laboratorium voor Toxicologie
Harelbekestraat 72, 9000 Gent,
tel 09/264 81 21 - fax 09/264 81 83

Expertisetechnieken Faculteiten Ingenieurswetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen

Verdere inlichtingen:

Instituut voor Permanente Vorming
Technologiepark 913, 9052 Zwijnaarde
tel 09/264 55 81 - fax 09/264 56 05 - e-mail: ivpv@ugent.be
website: www.ivpv.ugent.be

LESDATA (precieze invulling onder voorbehoud)

- 08-10-2015 (18.00u): [A.1] Gerechtelijke organisatie, soorten expertise en aanstelling van de deskundige in burgerlijke zaken (Taelman)
- 15-10-2015 (18.00u): [A.2] Verloop van de expertise en bewijswaarde van het expertiseverslag in burgerlijke zaken (Taelman)
- 22-10-2015 (18.00u): [A.2] Verhaalmiddelen en expertisekosten in burgerlijke zaken (Taelman)
- (20.00u): [A.2] Deontologie en beroepsgeheim van de expert (Broeckx)
- 29-10-2015 (18.00u): [F.] Algemeen verbintenissenrecht- en overeenkomstenrecht (Claeys)
- 12-11-2015 (18.00u): [C.] Buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht (Bocken)
- 26-11-2015 (18.00u): [C.] Buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht (Bocken)
- 10-12-2015 (18.00u): [E.] Verzekeringsrecht (Bernauw)
- 17-12-2015 (18.00u): [E.] Verzekeringsrecht (Bernauw)
- 07-01-2016 (18.00u): [D.] Dading (Dambre)
- (20.00u): [E.] Verzekeringsrecht (Bernauw)
- 14-01-2016 (18.00u): [B.1] Gerechtelijke organisatie in strafzaken (D'Hont)
- 21-01-2016 (18.00u): [B.2] Aanstelling van de deskundige en verloop van de expertise in strafzaken (Traest & Van Caenegem)
- 28-01-2016 (18.00u): [B.2] Bewijswaarde van het verslag, verhaalmiddelen en expertisekosten in strafzaken (Traest & Van Caenegem)
- 18-02-2016 (18.00u): [A.3] Case-study burgerlijke expertise (Taelman)
- 25-02-2016 (18.00u): [B.3] Case-study strafrechtelijke expertise (Traest & Van Caenegem)
- 10-03-2016 (18.00u): [G.] optievak Aanneming (Dambre)
- 24-03-2016 (18.00u): [K.] optievak Koop (Baeck)
- 14-04-2016 (18.00u): [H.] optievak Huur (Dambre)
- 21-04-2016 (18.00u): [I.] optievak De begroting van (menselijke) schade in het aansprakelijkheidsrecht (Geers)
- 28-04-2016 (18.00u): [J.] optievak Sociaal recht (Verdeyen)
- 12-05-2016 (18.00u): [J.] optievak Sociaal recht (Verdeyen)
- 19-05-2016 (18.00u): [L.] Strafrecht (D'Hont)
- 09-06-2016 (18.00u): Examen eerste zitting
- 01-09-2016 (18.00u): Examen tweede zitting
- 06-10-2016 (19.00u): Proclamatie *[onder voorbehoud]*

In geval lessen verplaatst dienen te worden, zal hiervoor worden uitgeweken naar een andere donderdag.

AANMELDINGSFORMULIER

Terug te sturen vóór 2 oktober 2015

Naam:

Voornaam:

Geboortedatum & -plaats:

Functie:

Onderneming:

Adres:

Tel.:

Fax:

E-mail:

Bedrijvigheid:

Privé-adres:

Hoogst behaalde diploma (+ jaar + naam onderwijsinstelling waar dit werd behaald):

Ervaring sinds op het vlak van:

Meldt zich aan voor deelname aan de opleiding *Inleiding tot het recht voor gerechtelijke experts* (academiejaar 2015-2016) aan de Faculteit Rechtsgeleerdheid (Universiteit Gent) en betaalt – na ontvangst van de factuur – het bedrag van

€ 1.250,-

€ 1.000,- (indien niet langer dan vijf jaar afgestudeerd en/of ambtenaar of leraar)

- fotokopie diploma bijvoegen
- benaming en adres instelling waaraan inschrijver het ambt van ambtenaar of leraar vervult:

Datum:

Handtekening:

(Deze gegevens zullen worden opgenomen in de administratieve bestanden van het Opleidingsinstituut voor Gerechtelijke Experts, Universiteitstraat 4, 9000 Gent, waar conform de wet van 8 december 1992 ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer het toegang- en correctierecht kan worden uitgeoefend.)

Dit aanmeldingsformulier, voldoende gefrankeerd,
voor 2 oktober 2015 terugsturen naar:

Opleidingsinstituut voor Gerechtelijke Experts
Faculteit Rechtsgeleerdheid UGent
p/a dhr. E. Krijnen
Universiteitstraat 4
9000 GENT